

ДИРЕКТИВА 91/226/ЕИО НА СЪВЕТА

от 27 март 1991 година

за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно системите срещу пръски на някои категории моторни превозни средства и техните ремаркета

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 100а от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

в сътрудничество с Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че е важно да се приемат мерки с цел постепенно изграждане на вътрешния пазар в рамките на период, който изтича на 31 декември 1992 г.; като има предвид, че вътрешният пазар обхваща територия без вътрешни граници, в която се гарантира свободното движение на стоки, лица, услуги и капитали;

като има предвид, че техническите изисквания, на които някои моторни превозни средства трябва да отговарят съгласно националното законодателство, наред с другото се отнасят и за системите срещу пръски на тези моторни превозни средства;

като има предвид, че тези изисквания са различни в отделните държави-членки; като има предвид, че поради това е необходимо всички държави-членки да възприемат едни и същи изисквания, по-специално, за да може процедурата за типово одобрение на ЕИО, която е предмет на Директива на Съвета 70/156/ЕИО от 6 февруари 1970 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно типовото одобрение на моторни превозни средства и техните ремаркета⁴, последно изменена и допълнена с Директива 87/403/ЕИО⁵, да се прилага по отношение на всеки тип превозно средство;

като има предвид, че с оглед подобряване на пътната безопасност е важно всички тежкотоварни превозни средства с определена минимална проектна скорост да са оборудвани със системи срещу пръски, които ефективно да могат да задържат водата;

¹ ОВ С 203, 14.08.1990 г., стр. 16.

² ОВ С 96, 17.04.1990 г., стр. 92 и Решение от 13 март 1991 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 62, 12.03.1990 г., стр. 2.

⁴ ОВ L 42, 23.02.1970 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 220, 08.08.1987 г., стр. 44.

като има предвид, че е желателно да се установи единно изпитване на експлоатационните характеристики на системите от този тип при монтаж на различните типове превозни средства, като средство за значително подобряване на положението; като има предвид, че при типовото одобрение на ЕИО за компоненти на устройства от този тип трябва да се вземат предвид двата типа устройства, които понастоящем са на пазара, т.е. енергийно абсорбционен тип и въздушно/воден сепараторен тип; като има предвид, че беше необходимо да се предвидят две различни изпитвания, в зависимост от подлежащия на одобрение тип устройство;

като има предвид, че в светлината на проучванията, изследванията и изпитванията, които се провеждат в момента, в най-скоро време ще се установи изпитване на експлоатационните характеристики върху типовете превозни средства, оборудвани с такива устройства;

като има предвид, че държавите-членки следва да обръщат внимание на факта, че образуването на пръски зависи и от характеристиките на пътната настилка, профила на протектора на гумата и от скоростта и аеродинамичните характеристики на превозното средство;

като има предвид, че сближаването на националните законодателства относно моторните превозни средства предполага взаимното признаване от страна на държавите-членки на извършваните от всяка от тях проверки въз основа на общи изисквания,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. Държавите-членки издават типово одобрение на ЕИО за компонент за всеки тип устройство, оттук нататък наричано „устройство срещу пръски”, което е предназначено да намалява разпространението на пръски от гумите на движещи се превозни средства, ако то отговаря на конструктивните и изпитвателни изисквания, посочени в Приложение II, като се имат предвид определенията в Приложение I.

2. Държава-членка, която е издала типово одобрение на ЕИО за компонент, предприема необходимите мерки за проверка дали производствените образци съответстват на одобрения тип, доколкото това е необходимо, а при нужда, в сътрудничество с компетентните органи на другите държави-членки. За целта държавата-членка прилага изискванията на Приложение IV.

Член 2

За всяко устройство срещу пръски, което одобряват съгласно член 1, държавите-членки издават на производителя или на негов упълномощен представител знак за типово одобрение на ЕИО за компонент, съответстващ на образаца в Приложение II, Допълнение 3.

Държавите-членки предприемат всички подходящи мерки за предотвратяване употребата на знаци, които могат да създадат объркване между устройства срещу пръски, които са одобрени в съответствие с член 1 и други устройства.

Член 3

Никоя държава-членка не може да забранява пускането на пазара на устройства срещу пръски на основания, свързани с тяхната конструкция и експлоатационни характеристики, ако те са обозначени със знака за типово одобрение на ЕИО за компонент.

Независимо от това, тази разпоредба не възпрепятства държава-членка да предприема такива мерки по отношение на устройства срещу пръски, обозначени със знака за типово одобрение на ЕИО за компонент, които системно не съответстват на одобрения тип.

Въпросната държава-членка незабавно информира останалите държави-членки и Комисията за предприетите мерки, като посочва мотивите за решението си. Прилагат се и разпоредбите на член 5.

Счита се, че устройствата не съответстват на одобрения тип по смисъла на параграф втори, ако не са спазени изискванията на Приложение II.

Член 4

В срок от един месец компетентните органи на всяка държава-членка изпращат на компетентните органи на останалите държави-членки екземпляр от удостоверенията за типово одобрение на ЕИО за компонент, издадени за всеки тип устройство срещу пръски, което те одобряват или отказват да одобрят.

Член 5

1. Ако компетентните органи на държава-членка, която е издала типово одобрение на ЕИО за компонент, установят, че устройства срещу пръски, които се придружават от удостоверения за съответствие с един и същи тип, не съответстват на одобрения от въпросната държава-членка тип, те предприемат необходимите мерки, с които да се осигури възстановяване на съответствието на производствените образци с одобрения тип. Те уведомяват компетентните органи на другите държави-членки за предприетите мерки, които могат да стигат до отнемане на типово одобрение на ЕИО за компонент.

Споменатите органи предприемат същите мерки, когато са информирани от компетентните органи на друга държава-членка за такова несъответствие.

2. В срок от един месец компетентните органи на държавите-членки взаимно се информират за отнемане на типово одобрение на ЕИО за компонент чрез изпращане на екземпляр от удостоверението за типово одобрение на

компонент, подписано, с дата и обозначено с думите „ОТНЕТО ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО”, изписани с главни букви, като се изтъкват и основанията за всяка такава мярка.

3. Ако държавата-членка, издала типовото одобрение на ЕИО за компонент оспорва твърденията за липса на съответствие, заинтересованите държави-членки полагат всички усилия за уреждането на спора. Комисията се информира за това. При необходимост тя организира подходящи дискусии с цел постигане на решение.

Член 6

Във всяко взето решение съгласно приетите разпоредби в изпълнение на настоящата директива за отказ за издаване или за отнемане на типово одобрение на устройства срещу пръски като компонент, или за забрана за пускането им на пазара или за употреба, подробно се посочват мотивите, на които то се основава. Такова решение се съобщава на заинтересованата страна, която същевременно се информира за наличните средства за защита, с които разполага според действащото в държавите-членки законодателство, и за допустимите срокове за упражняване на тези средства за защита.

Член 7

По смисъла на настоящата директива, „превозно средство” означава всяко моторно превозно средство от категория N и всяко ремарке от категория O, съгласно определението в Приложение I към Директива 70/156/ЕИО.

Член 8

Никоя държава-членка не може да отказва да издава типово одобрение на ЕИО или национално типово одобрение за превозни средства, или да отказва или да забранява тяхната продажба, регистрация, въвеждане в експлоатация или употреба на основания, свързани с техните системи срещу пръски, ако те са монтирани в съответствие с изискванията на Приложение III, и ако устройствата срещу пръски, с които са оборудвани превозните средства, са обозначени със знака за типово одобрение на ЕИО за компонент.

Член 9

Всички изменения и допълнения, които са необходими за привеждане на изискванията в приложенията в съответствие с техническия прогрес, се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 13 от Директива 70/156/ЕИО.

Член 10

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите разпоредби за привеждане в съответствие с настоящата директива до 10 април 1992 г. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в обсега на материята, уредена с настоящата директива.

3. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им обнародване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 11

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 27 март 1991 година.

За Съвета:
Председател
R. GOEBBELS

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

ПРИЛОЖЕНИЕ I: Определения

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Изисквания за типово одобрение на ЕИО за компоненти на устройства срещу пръски

Допълнение 1: Изпитвания на устройства срещу пръски от енергийно абсорбционен тип

Допълнение 2: Изпитвания на устройства срещу пръски от въздушно/воден сепараторен тип

Допълнение 3: Образец на знак за типово одобрение на ЕИО за компонент

Допълнение 4: Образец на удостоверение за типово одобрение на ЕИО за компонент

ПРИЛОЖЕНИЕ III: Изисквания за типово одобрение на ЕИО на тип превозно средство по отношение на монтажа на системи срещу пръски

Допълнение: Приложение към удостоверението за типово одобрение на ЕИО за тип превозно средство по отношение на монтажа на системи срещу пръски

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: Съответствие на производството

Спиране на производството

ФИГУРИ: (1 до 9)

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

По смисъла на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. *Система срещу пръски*

„Система срещу пръски” означава система, която е предназначена да намалява пулверизирането на изхвърляната нагоре вода от гумите на движещо се превозно средство. В различните случаи системата срещу пръски се състои от калник, улеи за оттичане и престилки, оборудвани с устройство срещу пръски.

2. *Калник*

„Калник” означава твърд или полутвърд компонент, предназначен да улавя изхвърляната вода от гумите в движение и да я насочва към земята. Калниците могат частично или изцяло да съставляват неразделна част от каросерията или от други части на превозното средство, като например долната част на товарната платформа и т.н.

3. *Улей за оттичане*

„Улей за оттичане” означава гъвкав компонент, който е монтиран вертикално зад колелото, върху долната част на шасито или товарната повърхност, или върху калника.

Улеят за оттичане трябва също да намалява опасността от прилепване на малки предмети, по-специално камъчета, по гумите от земята, които се изхвърлят нагоре или встрани към другите участници в пътното движение.

4. *Устройство срещу пръски*

„Устройство срещу пръски” означава част от системата срещу пръски, която може да включва:

4.1. *Въздушен/воден сепаратор*

Това е компонент, който съставлява част от престилката и/или улея за оттичане, през който може да преминава въздух, като същевременно се намаляват пулверизираните водни емисии.

4.2. *Поглъщател на енергия*

Това е компонент, който съставлява част от калника и/или престилката и/или улея за оттичане, който поглъща енергията от водната струя и така намалява разпръскването на водни пръски.

5. *Външна престилка*

„Външна престилка” означава компонент, който е разположен приблизително в рамките на вертикална равнина, която е успоредна на надлъжната равнина на превозното средство. Тя може да съставлява част от калника или от каросерията на превозното средство.

6. *Управлявани колела*

„Управлявани колела” означава колелата, които се задействат от системата за управление на превозното средство.

7. *Самонасочваща се ос*

„Самонасочваща се ос” означава ос, която се върти около централна точка по начин, по който може да образува хоризонтална дъга. По смисъла на настоящата директива, самонасочваща се ос от типа на „управление с въртене” се счита за и се разглежда като ос, оборудвана с управлявани колела.

8. *Самонаправляващи се колела*

„Самонаправляващи се колела” означава колела, които не се задействат от устройството за управление на превозното средство, и които могат да се въртят в ъгъл не повече от 20^0 , поради упражняването от земята триене.

9. *Повдигаща се ос*

„Повдигаща се ос” означава ос, която може да се вдига от пътя по време на нормална експлоатация на превозното средство.

10. *Превозно средство без товар*

„Превозно средство без товар” означава превозно средство, оборудвано с каросерия (или с един или повече представителни за типа компоненти) и, в зависимост от случая, с охлаждаща течност, смазочни материали, гориво, инструменти, резервна гума и водач с приблизителна маса 75 kg.

11. *Сектор на контакт на гумата*

„Сектор на контакт на гумата” означава частта от гумата, която е в контакт с пътя (повърхността), и която осигурява сцепление.

12. *Тип устройство срещу пръски*

„Тип устройство срещу пръски” означава устройства, които не се различават по отношение на следните основни характеристики:

- възприетият физически принцип за намаляване на емисиите (водна/енергийна абсорбция, въздушен/воден сепаратор),

- материали,
- форма,
- размери (доколкото могат да повлияят върху естеството на материала).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО ЗА КОМПОНЕНТИ НА УСТРОЙСТВА СРЕЩУ ПРЪСКИ

0. Общи спецификации

- 0.1. Устройствата срещу пръски трябва да са така конструирани, че да функционират правилно при употреба по мокри пътища. Освен това, те не трябва да имат конструктивни или производствени дефекти, вредни за правилното им функциониране или поведение.

1. Изпитвания, които следва да се извършат

- 1.1. В зависимост от физическия им работен принцип, устройствата срещу пръски се подлагат на съответните изпитвания, описани в Допълнение 1 и 2, които трябва да доведат до резултатите, които се изискват в точка 4 от същите допълнения.

2. Заявление за типово одобрение на ЕИО за компонент

- 2.1. Заявлението за типово одобрение на ЕИО за компонент на тип устройство срещу пръски се подава от производителя или от негов упълномощен представител.

- 2.2. Заявлението за всеки тип се придружава от следните документи в три екземпляра, както и следната информация и материали:

- 2.2.1. Техническо описание на устройството срещу пръски, в което се посочва физическият му принцип на работа и съответното изпитване, на което трябва да бъде подложено, използваните материали, както и един или няколко достатъчно подробни чертежа в подходящ мащаб, който позволява да се идентифицира устройството (или устройствата).

- 2.2.2. Четири образци: три от които за изпитвания, а четвъртият се съхранява в лабораторията за последваща проверка. Изпитвателната лаборатория може да изисква допълнителни образци.

2.3. Маркировки

Върху всеки образец трябва ясно и незаличимо да е обозначено търговското наименование или знак и указание за типа, както и да включва достатъчно място за полагане на знака за типово одобрение на ЕИО за компонент.

3. Типово одобрение на ЕИО за компонент

3.0. Преди извършване на процедурите за издаване на типово одобрение на ЕИО за компонент, компетентният орган трябва да провери, дали производителят разполага с ефективни системи за наблюдение и контрол на съответствието на производството.

3.1. Когато образците, които са представителни за подлежащия на одобрение тип устройство преминат съответните изпитвания, описани в Допълнение 1 или 2, за въпросния тип устройство срещу пръски се издава типово одобрение на ЕИО за компонент.

3.2. За всяко одобрено от ЕИО устройство срещу пръски се определя номер на типовото одобрение за компонент.

3.3. Всяко устройство срещу пръски, което съответства на одобрен в съответствие с настоящата директива тип трябва да бъде обозначено със знак за типово одобрение на ЕИО за компонент, който се поставя така, че да е незаличим и лесно четлив, дори когато устройството е монтирано върху превозното средство.

3.4. Знакът за типово одобрение на ЕИО за компонент (чийто образец е даден в Допълнение 3) се състои от:

3.4.1. правоъгълник, обграждащ малката буква „e”, последвана от отличителната(ите) буква(и) или номер на държавата-членка, която е издала типовото одобрение на ЕИО за компонент:

1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Холандия, 6 за Белгия, 9 за Испания, 11 за Обединеното кралство, 13 за Люксембург, 18 за Дания, 21 за Португалия, EL за Гърция и IRL за Ирландия;

3.4.2. номерът на типовото одобрение на ЕИО за компонент (съответстващ на номера върху удостоверението за типово одобрение за компонент, чийто образец е даден в Допълнение 4), който се поставя близо до правоъгълника или под буквата „e”, или вляво или вдясно на тази буква. Знаците на номера на типовото одобрение за компонент се поставят от същата страна на буквата „e” и лицевата им страна е в същата посока. Трябва да се избягва употребата на римски цифри в номерата на типови одобрения за компоненти, за да се избегне объркване с други символи;

3.4.3. буквата „A” или буквата „S”, в зависимост от това, дали устройството е от енергийно абсорбиционен тип (A) или от въздушно/воден сепараторен тип (S), която се разполага където и да е над и близо до правоъгълника.

Допълнение 1

Изпитвания на устройства срещу пръски от енергийно абсорбционен тип

1. *Принцип*

Целта на това изпитване е да се определи количествено способността на дадено устройство да задържа насочваната срещу него вода под формата на серия от струи. Изпитвателното съоръжение е предназначено да възпроизвежда условията, при които устройството трябва да функционира, когато е монтирано на превозно средство, по отношение на обема и скоростта на водата, която се изхвърля нагоре от земята от профила на протектора на гумата.

2. *Оборудване*

Виж фигура 8 за описанието на изпитвателното съоръжение. Изпитванията се провеждат в условията на околна среда с неподвижен въздух.

3. *Процедура*

- 3.1. Към вертикалната рамка на изпитвателното оборудване на височина 750 mm се прикачва подлежащият на изпитване образец на оборудването с ширина 500 (+0/-5) mm, като въпросният образец трябва да се намира в границите на колектора и трябва да няма препятствие, което да отклонява водата, преди или след съприкосновението с нея.
- 3.2. Задава се скорост на потока на водата 0,675 ($\pm$ 0,01) l/s и към образца се насочват най-малко 90 l от хоризонтално разстояние 500 ($\pm$ 2) mm (фигура 8).
- 3.3. Водата се оставя да се стече от образца в колектора и се изчислява съотношението (разликата) между събраното количество вода и количеството изпръскана вода.
- 3.4. Изпитването се повтаря 5 пъти и се изчислява средното процентно количество събрана вода.

4. *Резултати*

- 4.1. Изчисленият среден процент събрана вода по време на петте изпитвания не трябва да е по-малко от 70 % от насоченото към устройството количество вода.
- 4.2. Изпитването е невалидно и трябва да се повтори, ако най-високият и най-ниският процент събрана вода се отклоняват от средния процент с повече от 5 %.

Ако и при второто изпитване най-високият и най-ниският процент събрана вода отново се отклоняват от средния процент с повече от 5 %, и/или ако по-ниската стойност не отговаря на изискванията на точка 4.1, се отказва одобрение.

- 4.3. Когато вертикалното положение на устройството влияе върху получените резултати, описаната в точки 3.1 и 3.4 процедура трябва да се повтори за положенията, в които се постига най-висок и най-нисък процент на събрана вода; изискванията на точка 4.2 остават в сила.

Изискванията на точка 4.1 остават в сила, за да се получи резултатът от всяко изпитване.

Допълнение 2

Изпитване на устройства срещу пръски от въздушно/воден сепараторен тип

1. Принцип

Това изпитване има за цел да се определи ефективността на порест материал, предназначен да задържа водата, с която е напръскан чрез пулверизатор от типа въздух/вода под налягане.

Използваното за изпитването оборудване трябва да симулира условията, на които ще бъде подложен материалът по отношение на обема и скоростта на предизвиканите от гумите водни струи, когато то е монтирано на превозно средство.

2. Оборудване

- 2.1. Изпитвателното съоръжение е описано във фигура 9.

3. Процедура

- 3.1. Към изпитвателното съоръжение се прикачва вертикално образец с размери 305 x 100 mm, проверява се дали няма разстояние между образца и горната извита пластина, и дали коритото е правилно поставено. Резервоарът на пулверизатора се пълни с точно един литър вода и се поставя, както е описано в диаграмата.

- 3.2. Пулверизаторът се регулира, както следва:

налягане (при пулверизатора): 5 bar + 10 % / - 0%

скорост на потока: 1 литър/минута $\pm$ 5 секунди

пулверизация: кръгова, приблизително 50 mm в диаметър на разстояние 200 mm от образца, дюза 5 mm в диаметър.

- 3.3. Пулверизира се до изчерпване на водната пара и се отбелязва времето за това. Водата се оставя да се стича от образца върху коритото в продължение на 60 секунди и се измерва количеството събрана вода. Измерва се останалото в резервоара на пулверизатора количество вода. Изчислява се обемният процент събрана вода спрямо обема на пулверизираната вода.

- 3.4. Изпитването се повтаря 5 пъти и се изчислява средният процент събрано количество. Преди всяко изпитване се проверява дали коритото, резервоарът на пулверизатора и измервателният съд са сухи.

- 3.5. Температурата на околната среда по време на изпитването трябва да е 21 (± 3)⁰ C.

4. *Резултати*

4.1. Изчисленият среден процент събрана вода в края на петте изпитвания не трябва да е по-малко от 85 % от количеството изпръскана върху устройството вода.

4.2. Изпитването е невалидно и трябва да се повтори, ако най-високият и най-ниският процент събрана вода се различават с повече от 5 % от средния процент.

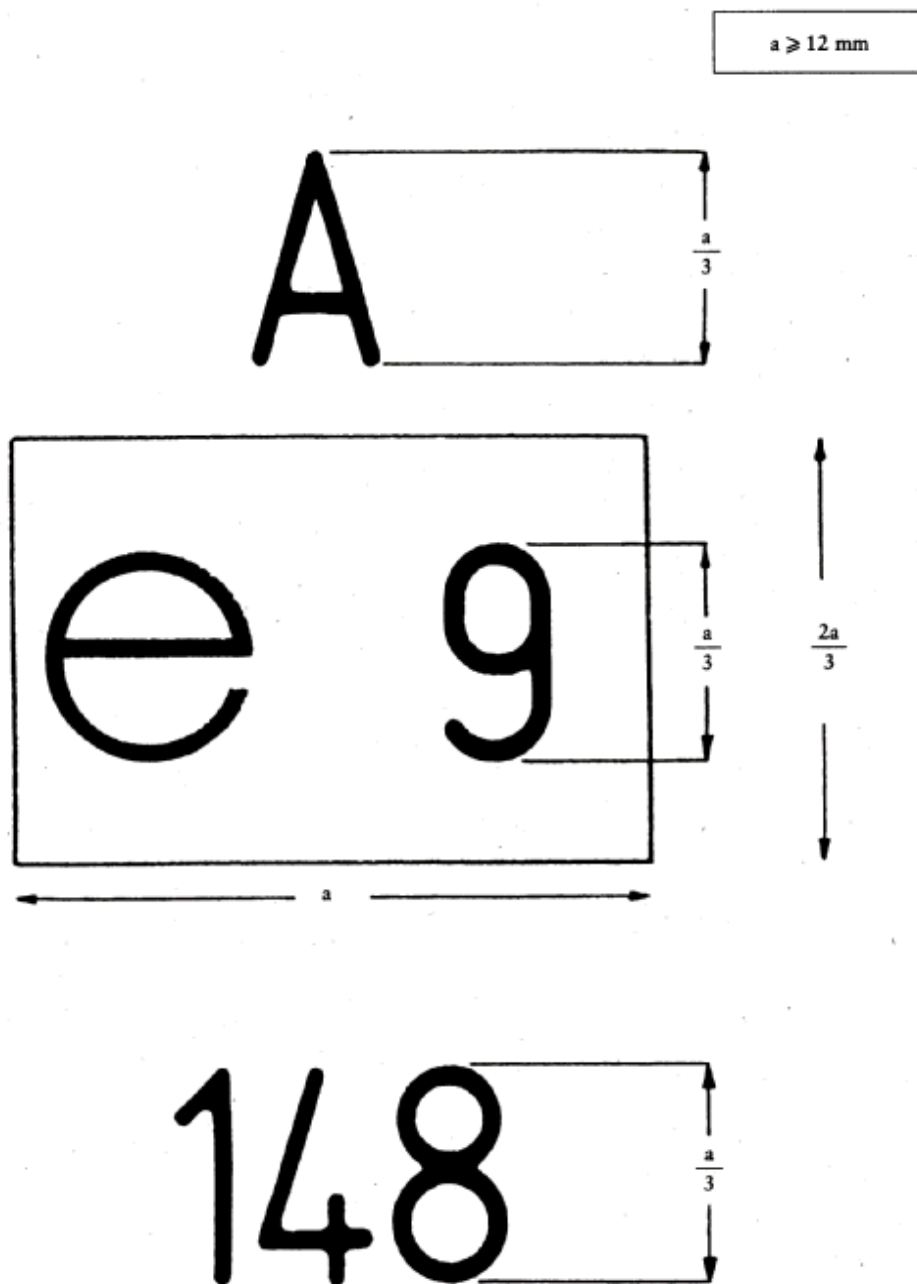
Ако и при второто изпитване най-високият и най-ниският процент събрана вода отново се отклоняват от средния процент с повече от 5 %, и/или ако по-ниската стойност не отговаря на изискванията на точка 4.1, се отказва одобрение.

4.3. Когато вертикалното положение на устройството влияе върху получените резултати, описаната в точки 3.1 и 3.4 процедура трябва да се повтори за положенията, в които се постига най-висок и най-нисък процент на събрана вода; изискванията на точка 4.2 остават в сила.

Изискванията на точка 4.1 остават в сила, за да се получат резултатите от всяко изпитване.

Допълнение 3

Образец на знак за типово одобрение на ЕИО за компонент

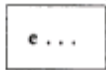
Устройството срещу пръски, което е обозначено с горепосочения знак за типово одобрение на ЕИО, е устройство от енергийно абсорбиционен тип (А), одобрено в Испания (е 9) под номер 148.

Използваните цифри са само примерни.

Допълнение 4

ОБРАЗЕЦ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО ЗА КОМПОНЕНТ

(Максимален формат: A4 (210 x 297 mm))

Наименование на административния орган

Съобщение относно издаване, отказ за издаване, отнемане или разширяване на типово одобрение на ЕИО за компонент по отношение на тип устройство срещу пръски

Типово одобрение на ЕИО №: Разширение №:

1. Търговска марка на устройството:
2. Тип и търговско описание на устройството:
3. Работен принцип на устройството: енергийно абсорбиционен/въздушно/воден сепараторен* :
4. Име и адрес на производителя:
5. Име и адрес на упълномощения представител на производителя (ако има такъв):
6. Характеристики на устройствата срещу пръски (кратко описание, търговска марка или наименование, номер(а):
7. Дата на представяне за типово одобрение на ЕИО за компонент:
8. Техническа служба, която отговаря за провеждане на изпитванията за типово одобрение на компонент:
9. Дата и номер на издания от техническата служба протокол за изпитване:
10. Дата на издаване/отказ за издаване/отнемане/разширяване на типовото одобрение на ЕИО за компонент* :
11. Основание(я) за разширяване на типовото одобрение на ЕИО за компонент (по целесъобразност):
12. Място:
13. Дата:

* Ненужното се зачертава.

14. Подпис:

15. Приложено: документите, които съставляват досието за типово одобрение на ЕИО за компонент и техния списък, които са депозираны при компетентните органи, издали одобрението; при поискване може да се получи екземпляр от някои или от всички документи.

16. Забележки (ако има такива):

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО НА ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА МОНТАЖА НА СИСТЕМИ СРЕЩУ ПРЪСКИ

ОБХВАТ

- 0.1. Всички превозни средства от категория N_2 с максимална маса над 7,5 тона и всички превозни средства от категории N_3 , O_3 и O_4 трябва да са конструирани и/или оборудвани с устройства срещу пръски, така че да отговарят на посочените по-долу изисквания.
- 0.2. Определените по-горе изисквания относно устройствата срещу пръски, съгласно определението в точка 4 от Приложение I, не са задължителни за превозни средства с шаси/кабина, за превозни средства без каросерии, за превозни средства с висока проходимост, съгласно определението в Директива 70/156/ЕИО, или за превозни средства, при които наличието на устройства срещу пръски е несъвместимо с употребата им. Въпреки това, ако на тези превозни средства са монтирани такива устройства, те трябва да отговарят на изискванията на настоящата директива.

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО

- 1.1. Заявлението за типово одобрение на ЕИО на тип превозно средство по отношение на монтажа на система срещу пръски се подава от производителя на превозното средство или негов упълномощен представител.
- 1.2. То се придружава от следните документи в три екземпляра, както и следните данни:
 - 1.2.1. техническо описание на системата срещу пръски и един или повече достатъчно подробни чертежа в подходящ за идентифициране мащаб.
- 1.3. На техническата служба, която провежда изпитванията за одобрение, се предоставя превозно средство, представително за подлежащия на одобрение тип, оборудвано със системата срещу пръски.

ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО

2. Към удостоверението за типово одобрение на ЕИО трябва да се приложи удостоверение, съответстващо на посочения в допълнението образец.

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

3. Оси

3.1. *Повдигащи се оси*

Когато превозното средство е оборудвано с една или повече повдигащи се оси, системата срещу пръски трябва да обхваща всички колела при свалена ос и колелата, които са в контакт със земята при вдигната ос.

3.2. Самонасочващи се оси

Когато превозното средство е оборудвано със самонасочваща се ос, системата срещу пръски трябва да отговаря на приложимите условия за ненаправляващи колела, ако е монтирана върху въртящата се част. Ако не е монтирана върху тази част, тя трябва да отговаря на приложимите за направляващи колела условия.

4. Местоположение на външната престилка

4.1. При ненаправляващи колела, разстоянието „с“ между надлъжната равнина, която е допирателна към външната стена на гумата, с изключение на издугини на гумата близо до земята, и вътрешния ръб на престилката, не трябва да надвишава 75 mm, освен когато радиусът на вътрешния ръб на престилката, определен в точки 7.2, 8.2 и 9.2, е по-малък от $1,0 R$, в който случай тя не трябва да надвишава 100 mm (фигура 1).

4.2. При направляващи и самонаправляващи се колела, разстоянието „с“ не трябва да надвишава 100 mm.

5. Състояние на превозното средство

За проверка на съответствието с настоящата директива, превозното средство трябва да е в следното състояние:

- (а) то трябва да е без товар, а колелата да са в положение право напред;
- (б) при полуремаркета товарните повърхности трябва да са хоризонтални;
- (с) гумите трябва да са напompани до нормалното им налягане.

6. Системи срещу пръски

6.1. Системата срещу пръски трябва да отговаря на спецификациите, посочени в точка 7 или 9.

6.2. Системата срещу пръски при ненаправляващи и самонаправляващи се колела, които са покрити от пода на каросерията или от долната част на

товарната рампа трябва да отговарят на спецификациите, посочени в точка 7 или 9, или на тези, посочени в точка 8.

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

7. Изисквания за енергийно абсорбционните системи срещу пръски за оси, които са оборудвани с направляващи или самонаправляващи се колела

7.1. Калници

7.1.1. Калниците трябва да покриват зоната непосредствено над, пред и зад гумата или гумите по следния начин:

а) при единични и множествени оси, където разстоянието „d” (фигура 4) между гумите, монтирани върху прилежащите оси надвишава 300 mm, предният край (С) трябва да излиза напред, за да достигне линията О-Z, където F15u (тита) = не повече от 30^0 над хоризонталата за осите, оборудвани с направляващи или самонаправляващи се колела и не повече от 20^0 за осите, оборудвани с ненаправляващи колела.

Най-задният край (фигура 2) трябва да се простира надолу така, че да не бъде на повече от 100 mm над хоризонталната линия, която преминава през центъра на колелото;

б) при множествени оси, където разстоянието „d” между гумите, монтирани върху прилежащите оси, не надвишава 300 mm, калникът трябва да отговаря на посоченото на фигура 4а;

в) калникът трябва да има обща ширина „q” (фигура 1), която най-малко да покрива цялата ширина на гумата „b” или цялата ширина на две гуми „t” при сдвоени колела, като се вземат предвид посочените от производителя крайни параметри за комплекта гума/колело. Размерите „b” и „t” се измерват при височината на главината, като се изключват всякакви маркировки, ребра, предпазни ивици и пр. по стените на гумата.

7.1.2. Предната страна на задната част на калника трябва да е оборудвана с устройство срещу пръски, което да съответства на спецификациите, посочени в Допълнение 1 към Приложение II. Този материал трябва да покрива вътрешността на калника до височина, която се определя от права линия от центъра на колелото и образува ъгъл най-малко 30^0 с хоризонталата (фигура 3).

7.1.3. Ако калниците са съставени от няколко компонента, когато са монтирани, те не трябва да съдържат никакви отвори, които да дават възможност да излиза струя, докато превозното средство е в движение.

7.2. Външни престилки

- 7.2.1. При единични и множествени оси, където разстоянието „d” между гумите на прилежащи оси надвишава 300 mm, долният край на външната престилка не трябва да излиза извън следните разстояния и радиуси, измерени от средата на колелото (фигура 2).

(а) Оси, оборудвани с направляващи или самонаправляващи се колела:

От предния край (към предната страна на превозното средство)

(върх С на 30°)

Към задния край (към задната страна на превозното средство)

(върх А на 100 mm)

$$R_v \leq 1.5R$$

(б) Оси, оборудвани с ненаправляващи колела:

От предния край (върх С на 20°)

Към задния край (върх А на 100 mm)

$$R_v \leq 1.25R$$

където R е радиусът на монтираната на превозното средство гума, а R_v е разстоянието, изразено като радиус, при което е разположен долният край на престилката.

- 7.2.2. При множествени оси, където разстоянието „d” между гумите на прилежащи оси не надвишава 300 mm, външните престилки, разположени в пространството между осите, трябва да се намират на разстоянията, посочени в точка 7.2.1 и трябва да се простират надолу, така че да не са на повече от 150 mm над хоризонтална линия, която преминава през средата на колелата или по начин, при който хоризонталното разстояние между долните крайни параметри не надвишава 60 mm (фигура 4а).

- 7.2.3. Дълбочината на външната престилка трябва да е не по-малко от 45 mm при всички точки зад вертикалната линия, която преминава през средата на колелото. Дълбочината на престилките може постепенно да намалява пред тази линия.

- 7.2.4. При външните престилки или между външните престилки и останалите части на калниците не трябва да има отвори, през които да излиза струя, когато превозното средство се движи.

7.3. Улеи за оттичане

- 7.3.1. Ширината на улея трябва да отговаря на изискванията за „d” в точка 7.1.1, буква „в”, освен когато улеят е в рамките на калника, в който случай ширината трябва да е най-малко равна на ширината на протектора на гумата.

- 7.3.2. Като цяло посоката на ориентиране на улея трябва да е вертикална.
- 7.3.3. Максималната височина на долния край не трябва да надвишава 200 mm (фигура 3).
- Това разстояние се увеличава до 300 mm, когато при последната ос, където радиалното разстояние на долния край на външната престилка, R_v , не надвишава размерите на радиуса на гумите, монтирани на колелата на тази ос.
- 7.3.4. Улеят за оттичане не трябва да е отдалечен на повече от 300 mm от най-задния край на гумата, измерен хоризонтално.
- 7.3.5. При множествени оси, където разстоянието „d” между гумите на прилежащи оси е по-малко от 250 mm, само задният комплект гуми трябва да са оборудвани с улеи за оттичане. Улей за оттичане трябва да има зад всяко колело, когато разстоянието „d” между гумите на прилежащите оси е най-малко 250 mm (фигура 4б).
- 7.3.6. Улеите за оттичане не трябва да се отклоняват повече от 100 mm в задна посока при сила от 3 N на 100 mm ширина на улея, приложена върху точка, разположена на 50 mm над долния край на улеите.
- 7.3.7. Цялата лицева страна на частта на улея за оттичане, която има минималните необходими размери, трябва да е оборудвана с устройство срещу пръски, което отговаря на спецификациите, определени в Приложение II, Допълнение 1.
- 7.3.8. Не се допускат отвори, които да позволяват да излиза струя между долния заден край на калника и улеите за оттичане.
- 7.3.9. Когато устройството срещу пръски отговаря на спецификациите за улеи за оттичане (точка 7.3), не се изисква допълнителен улей за оттичане.

8. Изисквания относно системите срещу пръски, оборудвани с енергийно абсорбционни устройства срещу пръски за някои оси, на които са монтирани ненаправляващи или самонаправляващи се колела (виж точка 6.2)

8.1. Калници

- 8.1.1. Калниците трябва да покриват зоната непосредствено над гумата или гумите. Предните и задните им краища трябва да се простират най-малко до хоризонталната равнина, която е допирателна към горния край на гумата или гумите (фигура 5). Въпреки това, задният край може да се замести с улей за оттичане, в който случай той трябва да стига до горната част на калника (или равностоеен компонент).

- 8.1.2. Всички вътрешни части на задната страна на калника трябва да са оборудвани с устройство срещу пръски, което отговаря на изискванията, посочени в Приложение II, Допълнение 1.

8.2. *Външни престилки*

- 8.2.1. При единични или множествени оси, където разстоянието между прилежащите гуми е най-малко 250 mm, външната престилка трябва да покрива площта, която се простира от долната към горната част на калника, нагоре до права линия, образувана от допирателната към горния край на гумата или гумите и лежаща между вертикалната равнина, образувана от допирателната към предната страна на гумата и калника или улея за оттичане, разположен зад колелото или колелата (фигура 5б).

При множествени оси за всяко колело се определя местоположението на външната престилка.

- 8.2.2. Не се допускат отвори, които да позволяват да излиза струя между външната престилка и вътрешната част на калника.
- 8.2.3. Когато няма монтирани улеи за оттичане зад всяко колело (виж точка 7.3.5), външната престилка не трябва да е прекъсната между външния край на улея за оттичане до вертикалната равнина, която е допирателна на най-отдалечената точка на гумата (фигура 5а) на първата ос.
- 8.2.4. Цялата вътрешна повърхност на външната престилка, чиято височина не трябва да е по-малка от 100 mm, трябва да е оборудвана с енергийно абсорбиционно устройство срещу пръски, съответстващо на изискванията на Приложение II.

8.3. *Улеи за оттичане*

Тези улеи за оттичане трябва да достигат до долната част на калника и да съответства на точки 7.3.1 до 7.3.9.

9. **Изисквания относно системите срещу пръски, оборудвани с въздушно/водно сепараторни устройства срещу пръски за оси с направляващи и ненаправляващи колела**

9.1. *Калници*

- 9.1.1. Калниците трябва да съответстват на изискванията на точка 7.1.1, буква „в”.
- 9.1.2. Калниците за единични или множествени оси, при които разстоянието между гумите на прилежащите оси надвишава 300 mm, също трябва да съответстват на изискванията на точка 7.1.1, буква „а”.

9.1.3. При множествени оси, където разстоянието между гумите на прилежащите оси не надвишава 300 mm, калниците също трябва да съответстват на образца, показан на фигура 7.

9.2. *Външни престилки*

9.2.1. Долните краища на външните престилки трябва да са оборудвани с въздушно/водно сепараторни устройства срещу пръски, които съответстват на изискванията на Приложение II.

9.2.2. При единични или множествени оси, където разстоянието между гумите на прилежащи оси надвишава 300 mm, долният край на монтираното върху външната престилка устройство срещу пръски трябва да притежава следните максимални размери и радиуси, измерени от средата на колелото (фигури 6 и 7):

(а) Оси, оборудвани с направляващи или самонаправляващи се колела:

от предния край (към предната страна на превозното средство) (върх С на 30°)

към задния край (към задната страна на превозното средство) (върх А на 100 mm)

$$R_v \} \leq 1.05 R$$

(б) Оси, оборудвани с ненаправляващи колела:

от предния край (върх С на 20°)

към задния край (върх А на 100 mm)

$$R_v \} \leq 1.00 R$$

където R = е радиуса на монтираната на превозното средство гума;

R_v = радиалното разстояние от най-ниския край на външната престилка до центъра на колелото.

9.2.3. При множествени оси, където разстоянието между гумите на прилежащи оси не надвишава 300 mm, външните престилки, разположени в пространството между осите, трябва да следват посочената в точка 9.1.3 траектория и трябва да се простират надолу не повече от 100 mm над хоризонталната права линия, която преминава през центъра на гумите (фигура 7).

9.2.4. Дълбочината на външната престилка трябва да се простира на не по-малко от 45 mm спрямо всяка точка зад вертикалната линия, която преминава през центъра на колелото. Дълбочината може постепенно да намалява пред тази линия.

9.2.5. Не се допускат отвори, които позволяват да излиза струя при външните престилки или между външните престилки и калниците.

9.3. Улеи за оттичане

9.3.1. Улеите за оттичане трябва:

- (а) да съответстват на точка 7.3 (фигура 3); или
- (б) да съответстват на точки 7.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 7.3.8 и 9.3.2 (фигура 6).

9.3.2. Оборудването срещу пръски, което съответства на посочените в Приложение II, Допълнение 2 спецификации, трябва да се монтира към описаните в точка 9.3.1, буква „б” улеи за оттичане най-малко по дължината на целия ръб.

9.3.2.1. Долният край на устройството срещу пръски не трябва да се намира на повече от 200 mm от земята.

9.3.2.2. Устройството срещу пръски трябва да е с дълбочина най-малко 100 mm.

9.3.2.3. Освен долната част, която включва устройството срещу пръски, посоченият в точка 9.3.1, буква „б” улей за оттичане не трябва да се огъва с повече от 100 mm назад под въздействието на сила от 3 N на 100 mm ширина на улея за оттичане, измерена при точката на пресичане на улея за оттичане с устройството срещу пръски в работно положение, приложена на разстояние 50 mm над долния край на улея за оттичане.

9.3.3. Улеят за оттичане не трябва да се намира на разстояние повече от 200 mm от най-задния край на гумата, измерено хоризонтално.

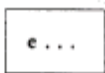
Допълнение

ОБРАЗЕЦ

(Максимален формат: A4 (210 mm x 297 mm))

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ УДОСТОВЕРЕНИЕТО ЗА ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ
НА ЕИО ЗА ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА
МОНТАЖА НА СИСТЕМИ СРЕЩУ ПРЪСКИ**

*(Член 4, параграф 2 и член 10 от Директива на Съвета 70/156/ЕИО от 6
февруари 1970 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки
относно типовото одобрение на моторни превозни средства и техните
ремаркета)*

Наименование на
административния орган

Типово одобрение на ЕИО №: Разширение №:

1. Търговска марка или наименование на превозното средство:
2. Тип и търговско описание на превозното средство:
3. Средства за идентификация на типа, ако са обозначени върху превозното средство:
 - 3.1. Местоположение на въпросната маркировка:
4. Категория на превозното средство:
5. Име и адрес на производителя:
6. Име и адрес на упълномощения представител на производителя (ако има такъв):
7. Характеристики на устройствата срещу пръски (тип, кратко описание, търговска марка или наименование, номер(а) на типово(и) одобрение(я) за компонент:
8. Дата на представяне на превозното средство за изпитвания за типово одобрение на ЕИО:
9. Техническа служба, която отговаря за провеждане на изпитванията за типово одобрение на ЕИО:
10. Дата на издадения от техническата служба протокол за изпитване:

11. Номер на издадения от техническата служба протокол за изпитване:
12. Основание(я) за разширяване на типовото одобрение на ЕИО (по целесъобразност):
13. Издадено е/отказано е издаване¹ на типово одобрение на ЕИО по отношение на монтажа на системи срещу пръски
14. Място:
15. Дата:
16. Подпис:
17. Приложено: документите, които съставляват досието за типово одобрение на ЕИО за компонент и техния списък, които са депозирани при компетентните органи, издали одобрението; при поискване може да се получи екземпляр от някои или от всички документи.
18. Забележки (ако има такива):

¹ Ненужното се зачертава.

СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

СПИРАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

1. Съответствие на производството

- 1.1. Всяко устройство срещу пръски, което е обозначено със знак за типово одобрение на ЕИО за компонент трябва да съответства на одобрения тип. Органът, който издава знака за типово одобрение на ЕИО съхранява един образец, който заедно с удостоверение за типово одобрение на ЕИО за компонент, може да се използва за установяване дали предлаганите на пазара устройства, които са обозначени със знака за типово одобрение на ЕИО за компонент, отговарят на заявените изисквания.
- 1.2. Типът на устройството се определя от образца и описателната документация, които са представени при подаване на заявление за типово одобрение на ЕИО за компонент. За устройства, чиито характеристики са идентични на тези на устройството образец, и чиито останали компоненти не се различават от тези на устройство образец, с изключение на варианти, които не оказват влияние върху посочените в настоящото приложение свойства, може да се счита, че принадлежат към същия тип.
- 1.3. Производителят извършва редовни проверки, за да гарантира съответствието на производството на одобрения тип.

За целта производителят трябва :

- да разполага с подходящо оборудвана лаборатория за провеждане на основните изпитвания, или
- да възлага провеждането на изпитванията за съответствие на производството на акредитирана лаборатория.

Резултатите от проверките за съответствие на производството се предоставят за проверка от страна на компетентните органи най-малко за срок от една година.

- 1.4. Компетентните органи могат да провеждат и проверки на място.
- 1.5. Съответствието на производството с одобрения тип устройство трябва да се проверява при условията и в съответствие с методите, предвидени в Приложение II.

При поискване от страна на органите, издали типовото одобрение за компонент, производителите им предоставят преди това типово

одобрени устройства за целите на изпитванията или проверките за съответствие.

- 1.6. Устройствата се считат за съответстващи, ако 9 от 10 произволно избрани образци отговарят на изискванията на точка 4 от Приложение II, Допълнение 1 и 2.
- 1.7. Ако посоченото в точка 1.6 условие не е изпълнено, трябва да се проверят допълнителни произволно избрани 10 образца.

Средно аритметичната стойност от всички извършени измервания трябва да съответства на спецификациите в точка 4 от Приложение II, Допълнение 1 и 2, като никое отделно измерване не трябва да е по-малко от 95 % от определената стойност.

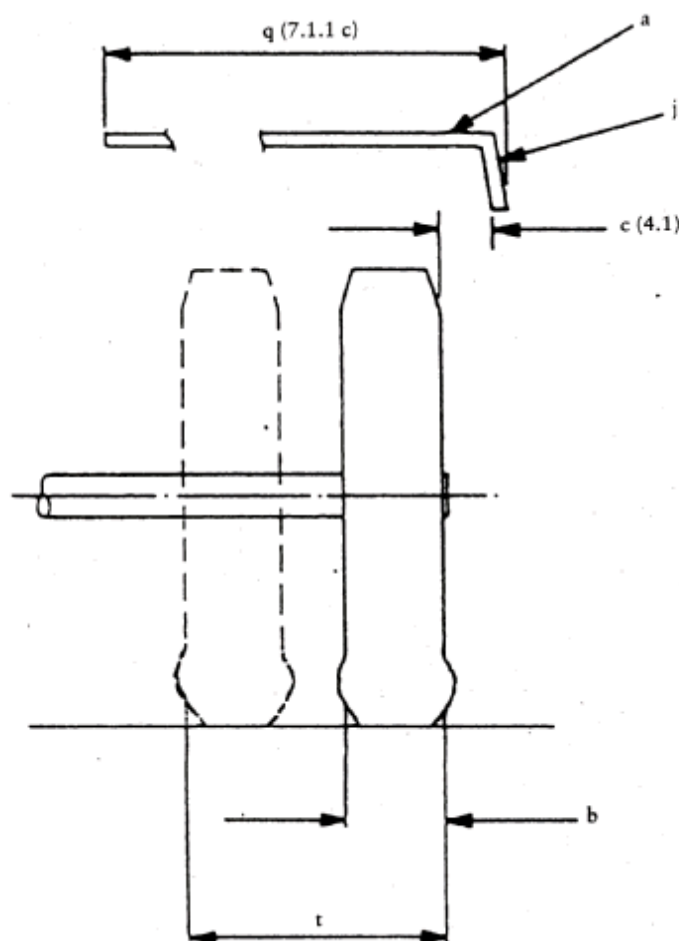
2. Спиране на производството

Притежател на типово одобрение на ЕИО за компонент, който спира производството, трябва незабавно да информира за това компетентните органи.

ФИГУРИ

Фигура 1

Ширина (q) на калник (a) и местоположение на престилката (j)

Забележка:

Цифрите се отнасят за съответните точки в Приложение III.

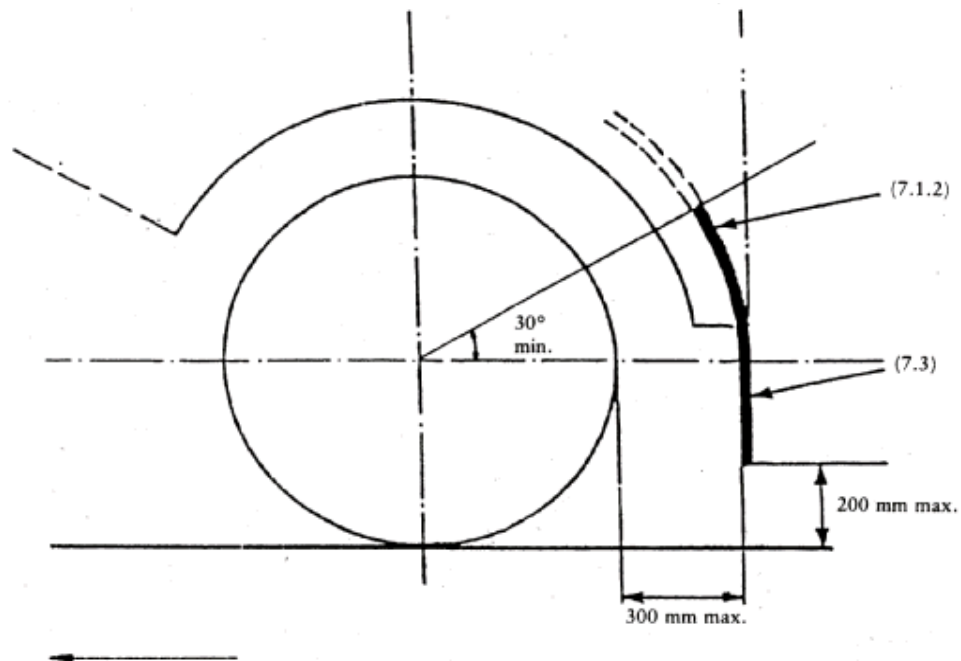
Размери на калника и външната престилка

- 31991L0226 – ЦПР - редактиран

Фигура 3

Местоположение на калника и улея за оттичане

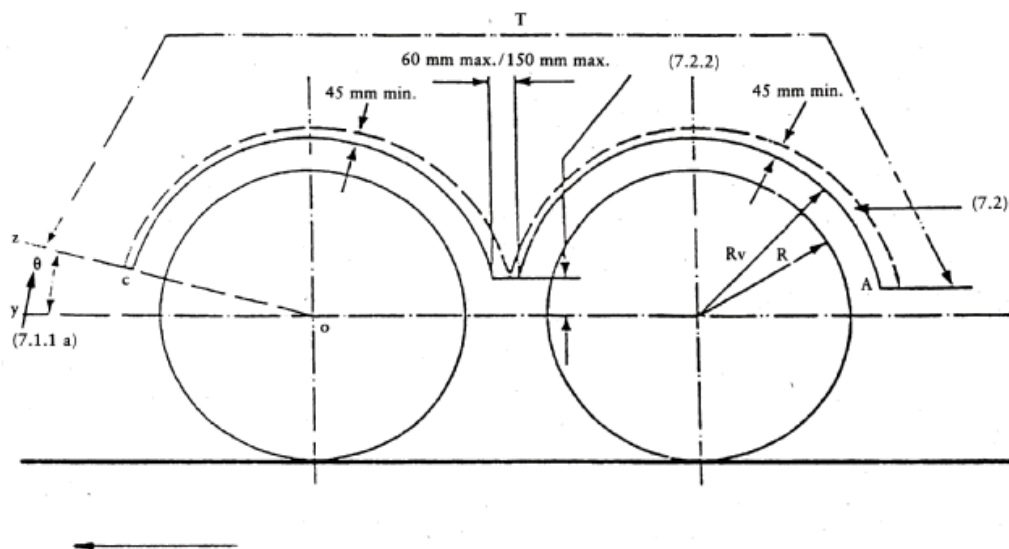

Забележка:

Цитираните цифри се отнасят за съответните точки в Приложение III.

Фигура 4

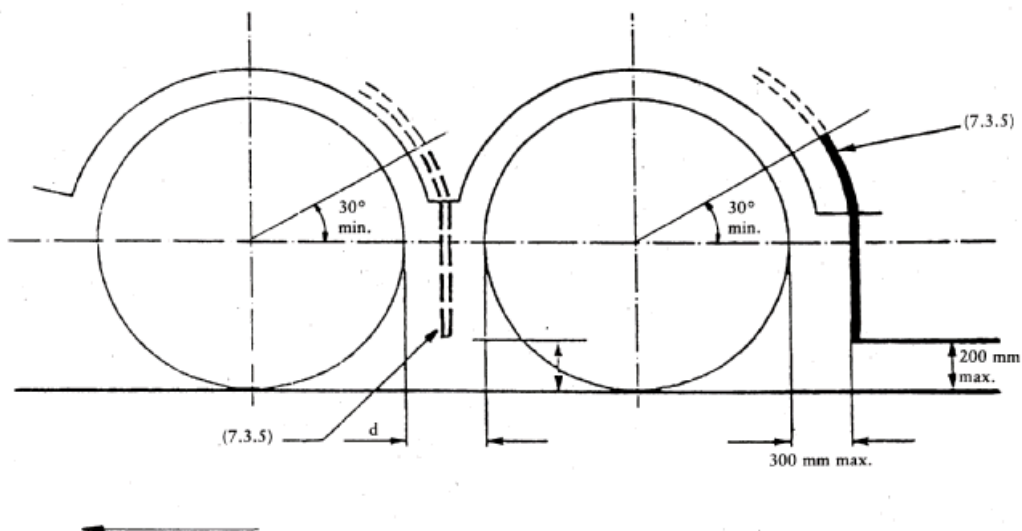
Калници и външна престилка за направляващи или самонаправляващи се, или ненаправляващи коела

(а) Размери на калниците и външните престилки за множествени оси

Забележка:

1. Цитираните цифри се отнасят за съответните точки в Приложение III.
2. Т: големина на калника.

(б) Местоположение на устройствата срещу пръски за множествени оси

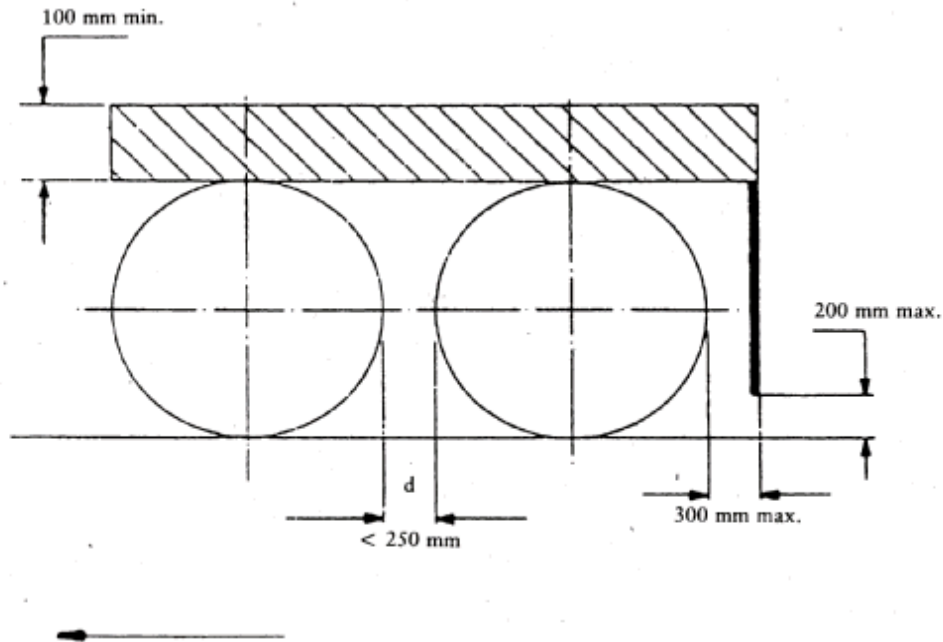
Забележка:

Цитираните цифри се отнасят за съответните точки в Приложение III.

Фигура 5

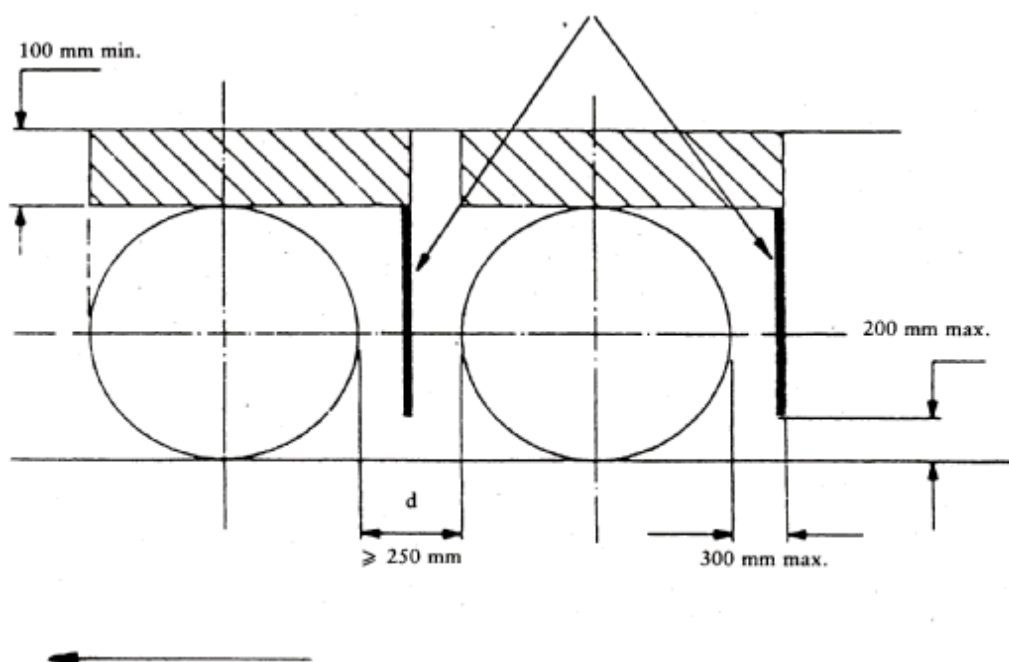
Диаграма, на която е показан комплект система срещу пръски, включваща устройства срещу пръски, оборудвани с поглъщатели на енергия за оси, които са оборудвани с ненаправляващи или самонаправляващи се колела

(Приложение III – точки 6.2 и 8)

а) Множествени оси, при които разстоянието между гумите е по-малко от 250 mm

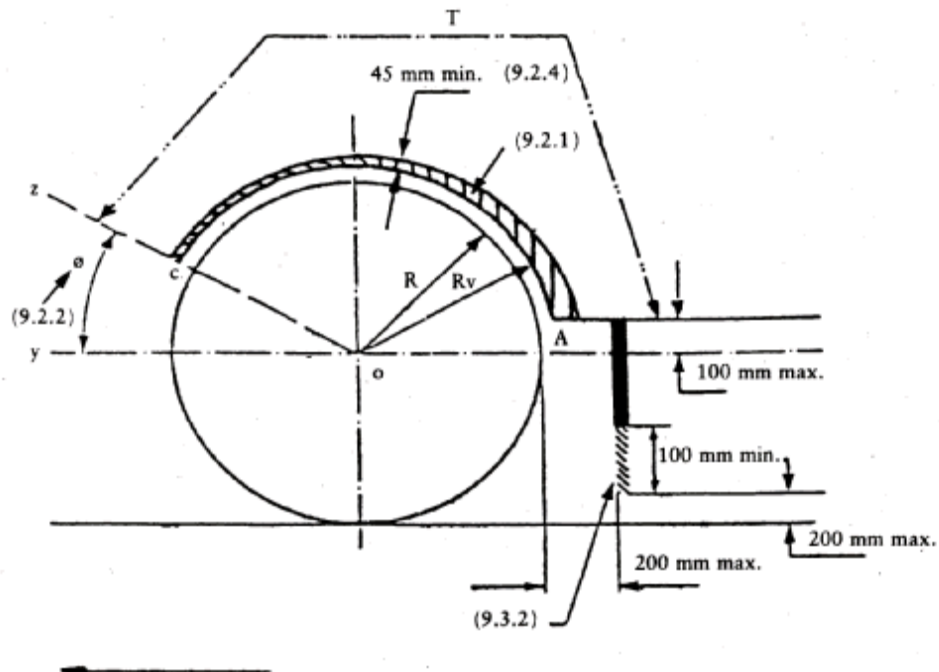
(точки 8.1 и 8.3)

б) Единични или множествени оси, при които разстоянието между гумите е не по-малко от 250 mm

Фигура 6

Диаграма, на която е показан комплект система срещу пръски, включваща устройства срещу пръски, оборудвани с въздушно/водни сепаратори за оси, които са оборудвани с направляващи, ненаправляващи или самонаправляващи се колела

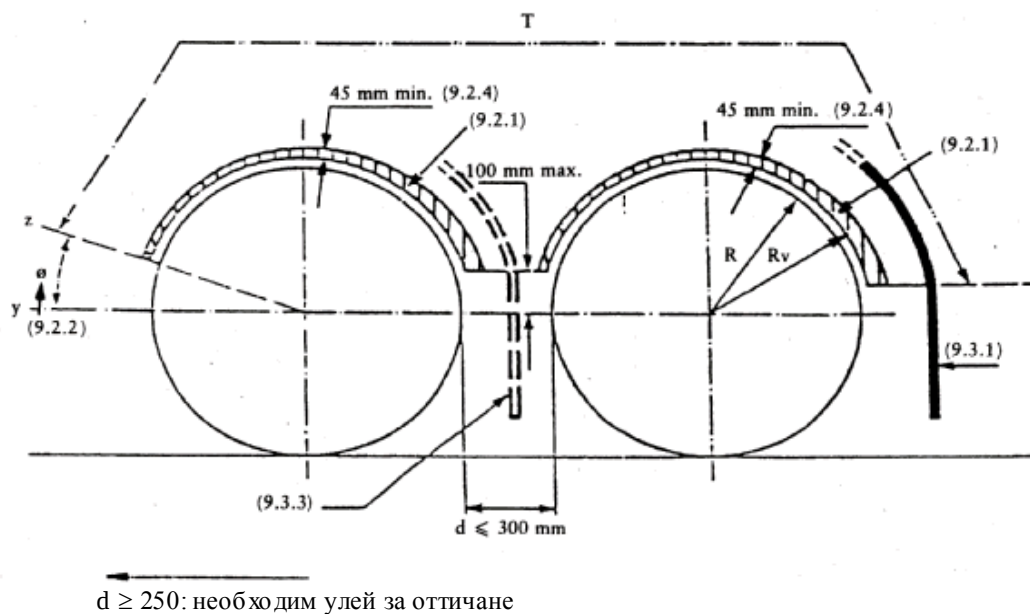

Забележка:

1. Цитираните цифри се отнасят за съответните точки в Приложение III.
2. T: големина на калника.

Фигура 7

Диаграма, на която е показан комплект система срещу пръски, включваща устройства срещу пръски (калник, улей за оттичане, външна престилка) за множествени оси, при които разстоянието между гумите не надвишава 300 mm

Забележка:

1. Цитираните цифри се отнасят за съответните точки в Приложение III.
2. T: големина на калника.

Съоръжение за изпитване на устройства срещу пръски от енергийно абсорбиционен тип

Technical drawing of a mechanical part, showing front, side, and end views with dimensions and tolerances.

Front View (Top):

- Overall width: 500 ± 2
- Overall height: 750 mm
- Feature F: A vertical section on the left side.
- Feature C: A horizontal section at the bottom left.
- Feature D: A circular feature on the right side.
- Feature A: A horizontal section at the bottom right.
- Angles: 30° , $22,5^\circ$, and 15° are indicated for the sloped lines.
- Dimension: 150 is indicated for the vertical distance from the bottom to the start of the sloped lines.
- Angle: $90^\circ \pm 1^\circ$ is indicated for the corner at the bottom left.
- Dimension: 75 is indicated for the width of the bottom section.
- Dimension: $\pm 1^\circ$ is indicated for the angle of the bottom section.

Side View (Bottom):

- Overall length: 100 min. , 200 , and 100 min. are indicated.
- Feature B: A vertical section in the middle.
- Feature A: Horizontal sections at the ends.
- Feature E: A series of small holes or features in the middle section.
- Dimension: 25 is indicated for the width of the middle section.

End View (Right):

- Feature D: A circular feature.
- Angles: 30° , $22,5^\circ$, and 15° are indicated for the sloped lines.

Всички линейни размери са посочени в милиметри.

Фигура 9

Съоръжение за изпитване на устройства срещу пръски от въздушно/воден сепараторен тип

(Виж Приложение II, Допълнение 2)

